

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	ix
Εισαγωγή	xi

Κεφάλαιο 1:

ΚΟΜΒΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ:

ΑΡΧΕΣ, ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	1
1.1 Η βαθμολόγηση ενός κειμένου.....	1
1.2 Η εγκυρότητα και η αξιοπιστία στη βαθμολόγηση ενός κειμένου	3
1.3 Θεμελιώδη ζητήματα εγκυρότητας και αξιοπιστίας	10
1.4 Η βαθμολογική κλίμακα (σχάρα).....	17
1.5. Επισημάνσεις.....	20

Κεφάλαιο 2:

ΤΙ ΕΛΕΓΧΕΤΑΙ ΣΕ ΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΟ **23** |

2.1. Τα κριτήρια αξιολόγησης	23
Η προέλευση των κριτηρίων.....	24
Η οριοθέτηση και σαφήνεια των κριτηρίων	26
Ο βαθμός ταύτισης των κριτηρίων κατά την πράξη της βαθμολόγησης	29
Η κατηγοριοποίηση των κριτηρίων	31
2.2. Τι ελέγχεται ως προς το περιεχόμενο.....	31
Η εστίαση στο ζητούμενο	32
Το εύρος των ιδέων	33
Η τεκμηρίωση.....	33
Τα είδη ερωτημάτων	46
2.3. Τι ελέγχεται ως προς τη δομή.....	48

Η μακροδομή, ο πρόλογος και ο επίλογος	49
Η συνεκτικότητα και η συνοχή.....	51
Η παράγραφος.....	58
Η διάταξη και η ιεράρχηση	59
Τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους	60
2.4. Τι ελέγχεται ως προς τη γλώσσα.....	61
Η ορθότητα - τα είδη των λαθών	61
Η ποιότητα	64
2.5. Η παράμετρος της πρωτοτυπίας.....	68

Κεφάλαιο 3:

ΠΩΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΕΙΤΑΙ ΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΟ	71
3.1. Τα επίπεδα επίδοσης και οι απαιτήσεις.....	71
Διαμόρφωση με απόλυτο τρόπο (βάσει κριτηρίων) ή με σχετικό (βάσει σύγκρισης-νόρμας).....	72
Η σαφήνεια στον προσδιορισμό των επιπέδων.....	78
3.2. Η υποκειμενικότητα και οι βαθμολογικές αποκλίσεις.....	81
Ο τρόπος αντιμετώπισης των κριτηρίων αξιολόγησης.....	84
Ο τρόπος αντιμετώπισης της διαδικασίας αξιολόγησης	86
Το υπόβαθρο του/της βαθμολογητή/τριας-αναγνώστη/τριας.....	86
Η αυστηρότητα ή η επιείκεια.....	87
Η παρείσφρηση παράπλευρων παραμέτρων	90
3.3. Η ολιστική και η αναλυτική βαθμολόγηση.....	92
3.4. Άλλες προσεγγίσεις ως προς τις τεχνικές βαθμολόγησης.....	98
Το είδος εστίασης.....	98
Το πεδίο εστίασης.....	101
3.5. Οι τεχνικές βαθμολόγησης ανά παράμετρο.....	107
Η βαθμολόγηση του περιεχομένου.....	107
Η βαθμολόγηση της δομής.....	109
Η βαθμολόγηση της γλώσσας.....	109

Κεφάλαιο 4:**Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΝΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ****ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο «ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΟΣ» ΘΕΣΜΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ..... 113**

4.1. Τα διαχρονικά ζητήματα στη βαθμολόγηση της «έκθεσης».....	113
4.2. Προηγούμενες έρευνες στην Ελλάδα.....	116
4.3. Ο θεσμικός λόγος	120
Η εξέλιξη της φιλοσοφίας στη βαθμολόγηση και γενικά στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας από τη δεκαετία του 1980	120
Οι αρχές της επικοινωνιακής προσέγγισης.....	122
Οι αρχές της κειμενοκεντρικής προσέγγισης	124
Τα «θεσμικά» κριτήρια βαθμολόγησης των μαθητικών κειμένων.....	126
Παρατηρήσεις επί των κριτηρίων βαθμολόγησης	132
Τα σχολικά εγχειρίδια της Γλώσσας στο Λύκειο.....	133
4.4. Η συνεισφορά της παρούσας έρευνας.....	134

Κεφάλαιο 5:**ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ 137**

5.1. Ο σκοπός της έρευνας, τα ερευνητικά ερωτήματα και ο τρόπος οργάνωσης της συνολικής ερευνητικής προσπάθειας.....	137
5.2. Η προπαρασκευαστική έρευνα: συμμετέχοντες/ ουσες, μέθοδος συλλογής δεδομένων και διαδικασία διεξαγωγής	139
5.3. Η κυρίως έρευνα	140
Οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες	140
Μέθοδος συλλογής δεδομένων	141
Το μεθοδολογικό εργαλείο: τα τέσσερα «μαθητικά» κείμενα.....	143
5.4. Η μέθοδος ανάλυσης των δεδομένων των δύο ερευνών.....	153
Η επιλογή της μεθόδου.....	153
Η διαμόρφωση των κατηγοριών- υποκατηγοριών	155

Κεφάλαιο 6:

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ:

ΤΙ ΕΛΕΓΧΕΤΑΙ ΣΕ ΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΟ 161

6.1. Τι ελέγχεται ως προς το περιεχόμενο.....	161
α. Εστίαση στο ζητούμενο	163
β. Το εύρος των ιδεών	169
γ. Η τεκμηρίωση	170
δ. Η τυποποίηση.....	185
ε. Συσχέτιση με τον θεσμικό λόγο	186
στ. Συσχέτιση με τα πορίσματα της προπαρασκευαστικής έρευνας.....	187
6.2. Τι ελέγχεται ως προς τη δομή.....	187
α. Οι παράγραφοι.....	188
β. Συνεκτικότητα και συνοχή.....	194
γ. Η μακροδομή και ο κειμενικός τύπος.....	199
δ. Συσχέτιση με τον θεσμικό λόγο	202
ε. Συσχέτιση με τα πορίσματα της προπαρασκευαστικής έρευνας.....	203
6.3. Τι ελέγχεται ως προς την έκφραση.....	203
α. Τα βασικά πεδία εστίασης: εκφραστικό επίπεδο και ορθότητα	205
β. Το ύφος του κειμένου	206
γ. Το ύφος σε συνάρτηση με το κειμενικό είδος	208
δ. Συσχέτιση των δεδομένων με τον θεσμικό λόγο.....	209
ε. Συσχέτιση με τα πορίσματα της προπαρασκευαστικής έρευνας	210

Κεφάλαιο 7:

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ:

ΠΩΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΕΙΤΑΙ ΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΟ 211

7.1. Η βαθμολόγηση του περιεχομένου στο πλαίσιο της αναλυτικής μεθόδου.....	211
α. Τα μοντέλα βαθμολόγησης.....	212
β. Εσωτερίκευση βαθμολογικής σχάρας.....	219
γ. Βαθμολογική διαχείριση της εστίασης στο ζητούμενο	220
δ. Ο αριθμός των ζητούμενων επιχειρημάτων και η σύγκριση	222

ε. Η παρεμβολή της αποδεκτότητας στη βαθμολογία.....	223
στ. Η παράμετρος του ορίου των λέξεων.....	224
ζ. Συσχέτιση με τα πορίσματα της προπαρασκευαστικής έρευνας.....	226
7.2. Η βαθμολόγηση της δομής στο πλαίσιο της αναλυτικής μεθόδου.....	227
α. Εμπειρικό μοντέλο (14 εκπαιδευτικοί).....	227
β. Το μοντέλο διάσπασης.....	235
γ. Η εσωτερικευμένη σχάρα.....	236
δ. Συσχέτιση με τα πορίσματα της προπαρασκευαστικής έρευνας.....	236
7.3. Η βαθμολόγηση της γλώσσας στο πλαίσιο της αναλυτικής μεθόδου.....	237
α. Η εσωτερικευμένη κλίμακα.....	237
β. Η τεχνική της διάσπασης.....	243
γ. Η παράμετρος της γενικευσιμότητας.....	244
δ. Συσχέτιση με τα πορίσματα της προπαρασκευαστικής έρευνας.....	245
7.4. Επιβίωση της ολιστικής μεθόδου βαθμολόγησης.....	246
α. Αποκλειστικά ολιστική βαθμολόγηση.....	246
β. Η ευκαιριακή ολιστική βαθμολόγηση.....	249
γ. Η λανθάνουσα ολιστική προσέγγιση.....	251
δ. Συσχέτιση με τον θεσμικό λόγο και τα πορίσματα της προπαρασκευαστικής έρευνας.....	258

Κεφάλαιο 8:

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ 259

8.1. Απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα.....	259
8.2. Συζήτηση.....	273

Κεφάλαιο 9:

ΕΝΑ ΜΟΝΤΕΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ 277

Το μοντέλο βαθμολόγησης.....	278
α. Η βαθμολόγηση του περιεχομένου και της μικροδομής (16 στις 30/ 22 στις 40 μονάδες).....	278
β. Η βαθμολόγηση της μικροδομής (6 στις 30 ή στις 40 μονάδες).....	282

γ. Η βαθμολόγηση της έκφρασης (8 μονάδες στις 30, 12 μονάδες στις 40)	283
Εφαρμογή του μοντέλου στα 4 κείμενα της έρευνας	287
Βιβλιογραφία	301
α. ελληνόγλωσση	301
β. ξενόγλωσση	308